

— Լա վերիթէ զազէթաւնա Ա. Լ. քանաչաւան եազըւորընա կէօ. րէ, չէհըր մէզըւորու մուհափա. զա իշին օն եւտի թապուր ասա. քերի Օսմանիեէ օլուպ, պու առ. քեր շիմոի մուհարեպէ եօրկու. րազաթ իթտիրիւմէտէ տիր, Պուլար պէթէքար հարպ օլու. գու պուլուր իսէ թապալթերի մու. գալթէմէթ օլաճազ սուրէթտէ պու. րուտուեօր: Սաայիշ ու էմնիեթէ պեր. քէմալ տըր: Հատըր ֆարըլըն պեր. քէմալ տըր, վէ իշինիսնտէ պու. րուտան նահիեթէրին էհալիսի գի. րաաթ իլէ մէշուլ պուլուրուեօր. րաւ:

— Բարի ժուրնալ զազէթաւնա յունվար 30 թարիխի նիսանիսն. տէ եազըեօր քի մէմուրիյնի Օս. մանիեթէն պէօլիւք պիր զաթ Բա. րիստէն կէշէր իքէն, պէօլիւք գըլըւպէրտէն պիրիստէ եալընը պիր կիճէ գուլարտա 100 պին ֆրանկ գազանմը տըր:

— Ինկիլթէրա տէվլէթի կէշէն 1876 սէնէսիտէ կէօմիւք րուտու. մաթընտան 20 միլեօն գուլուր ին. կիլիզ լիւրաք, եանի տէվլէթի Ա. Լիեթնին թէքմիլ վարիտաթընտան զիեառէ պիր մէպալաղ ալը իթմիշ տիր: Մըգտարը մէզըլուր սէնէյի սապըզա նիսպէթէն 3 միլեօն 730 պին ֆրանկ ֆաղա կէօպէրիեօր. Լին զիեառէ վարիտաթ կէթիւրն էշեա թիւթիւն, վէ բարիթօ վէ չալ վէ շարապ տըր: Սէնէյի մէզ. քիւրէնին իրաճաթը 5 միլեար ֆրանկա թէնէզիլի կիլեթէք, պուլուրան հէր նէ գաւտար շիքեա. եթթ օլունմազտա իսէ տէ, 20 սէ. նէ էվլէլ Ինկիլթէրանըն իրաւ. ճաթընա թաթպիգ օլունտուղու հալտէ իքի գաթ կէօրիւլիւեօր: Իտիալաթը 1854 սէնէսիտէն պէ. րու պէհէր սէնէ զիեառէլէշէք. տէ օլուպ, կէշէն սէնէ 9 միլեար 350 միլեօն ֆրանկա պալիզ օլմուշ տուր: Սէնէյի մէզըլուր բամուգ մամուլաթը 3 միլեար մէթրօ. րուգ իրաճա գըլընմը տըր: Պու. մըգտար Ինկիլթէրանըն շիմոիեէ գաւտար իրաճաթընտան էն զի. եառէ պուլունմուշ տուր:

— Էվրօպա զազէթաւնա իշին կէօրիւլէն թէլէլիւրաթ տըր:

Վիեննա, 5 փետրվ. Բոմառա մուգիմ սալթանաթը սէնիեէ սէֆերի տէվլէթիւ Էսաա բաշա հազըլթէրին, Իթալիառան Կիրիտ իշին սիւրհ սաթըն ալընաք. զընը Պապը Ալիեէ պիւտիրիշ տիր: Պիւսպըրին, Պապը Ալի «ճէզիւրէյի մէզըլուրէտէ պուլունան ասաքիւրէ սայիւր ասաքիւր իւլալէ կիլէմիշ տիր:

Պէյօլլու, 5 փետրվ. Պապը Ալի Սիւթթօրինա թա. րաֆընտան Գաւառաղա առազի թէրքէ, վէ կալթիւրայի իսեանաթ Գօ. սիման բաշա հազըլթէրին թա. րաֆընտան թէքիլի օլունան շարթ. րաթը Էսաա թուլարազ. մուլապէ. րաթա կիրիլէմէ մէյիւր օլուպ, ֆազաթ մէմէթէրին իշինիւրինէ տօղլու. թապհիհի հուտուտու. րէտա իտիւեօր:

Վիեննա, 5 փետրվ. Բօլիթ իշին Գօթթօթէնից զազէ. րապըն 2 էթիլէտէն ալընը իտ. պէրէ կէօրէ, Գաւառաղա իմարէ. րին, Հէրիւք օլապըն իլէ Արնա. վուլուրուլու Բօսպօրիշաւա գաւտար թէմալա օլուն օլունալիթ գըմմը թալպ Խոթէօր: Մէշըլուր թա. րէպ Պապը Ալիտէն րէտա օլու. նուպ, վէ փետրվար 28 է գաւտար միւսալէհա ագա օլունմաղ իսէ, Գաւառաղալընը նիքսիլի մուհա. րէրէ իտէճէքէր: Տէրիսառաթէթէ

պիր մէմուր կէօնտէրմէք իշին Միտհաթ բաշանըն իզհար իլլէտի. կի արղուլի բրէն Միւսն գապուլ իթմէտի:

Պէլկըրաւ, 5 փետրվ. Պապը Ալի, իսթիգալաթէ մէս. րէքի սուլհիտէ պուլունաճաղընա տայիւր Սըրպիտան թէմիւրաթ իսթէմէքտէ իսարա իլլէտիկիտէն, Վիեննառա Սըրպ վէ Օսմանլը մէ. մուրարը պէյիւրտէ աշլուր մու. խապէրաթ միւն լաթ օլունա Մարտ լտէն էվլէլ Սըրպիտ իլէ Պապը Ալի պէյիւրտէ ագաթ միւսալէհա օլունմառըլընտա, Օսմանլըար Գըրալիւթէվալ իզէրինէ հիւճուլ պիրլէ, իտարէյի հազըրէյի տէ. վիւրմէք վէ Պապը Ալի իլէ խօշ. նուտ օլունաճազ սուրէթտէ ագ. տը միւսալէհա իլլէմէք իզէրէ, եէնի պիր հէյեթի միւտիւրան թէշըլի իշին միլլէթէ տալթէ օ. գուլունաճաղըն տըր:

— Գանսըն էսաա իլէ թանգիմի վառ օլունան գալմանի թալիա լայիհալընըն հազըլընմաթ, Գանսըն էսաա լայիհալընըն թան. զիմինէ մախուգ օլուն գօմիսիօն հէվալէ օլունմուշ իտի: Մէշըլուր գօմիսիօն աղաթընտան վէ գէվաթը սայիւրէյի միւսանապէտէն թէշըլի օլունան ճէմիլէթիւր կիճէլի կիւն. տիւզիւր գալմանի մէզըլուրէ լա. յիհալընըն թանգիմ իլէ մէշուլ օլարազ, պիր թարաֆտան եթիւ. տիրիլմէքտէ տիրլէր: Գալմանի մէզըլուրէտէն Մաթպուաթ նի. զալմաճէսի վէ մէմուրիւրի զապը. թա թարաֆընտան մէսքէն վէ մէն. գիլ թէհարիսիսի մուգթէլի ահ. վալը գանսիլէյի տայիւր լայիհա. րար կէշէն ալը կիւնիւ Տալիլիլէ նաղըրը տէվլէթիւ ճէվտէթ բա. շա հազըլթէրինին րիեառէթի թաճընտա վէ շուրայի տէվլէթ տայիւրիսնտէ ագա օլունան ճէմի. յէթի ումուլիլտէ մէվգըլի պահս վէ թէքէքըլուրէ գօմուլուլու տուր: Կէշէն ճիւմաա կիւնիւ տալի նաղըրը միւշարիլէյի հազըլթէր. րինին տէվլէթիսնտէլընտէ ճէ. միլլէթի մէշըլուրէ աղաթընտան պազը գէվաթ հազըր պուլուն, տուղլաթը հալտէ, պու իլլէրլէ իլլալ օլունմուշ, վէ պիր գըմմը Շուրայի տէվլէթ իշին տէվլէթ. րու Գաւառի բաշա հազըլթէրին իլէ նաֆիա նաղըրը տէվլէթիւ Սէր. վէր բաշա հազըլթէրինին թաճըր րիսաթիլէրինտէ ագա օլունան գօ. միսիօնարտա միւգաքէրէ օլուն. մազտա պուլունմուշ տուր: Չիւն. քի պու գօմիսիօնարըն թանգիմ իթտիրիլէր լայիհալընըն ճէմիլէ. թի ումուլիլտէ գապուլ վէ թա. տիւգ գըլընտըգտան սօնրա, Շու. րայի տէվլէթտէ տալի թէտգըզը մուգաթէր պուլունմուշ տուր:

Պիւսպըն ալէյի զիւր օլունմա. Մաթպուաթ նիլալմաճէսի լայի. հաթը ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ շուրայի մէզըլուր թանգիլմաթ տա. յիլէսիսնտէ մէվգըլի պահս վէ թէ. ղէքըլուրէ գօմուլուլու կիպի, մէսքէն վէ մէնգըլ թէհարիլիսնտէ տայիւր օլուն լայիհա տալի նաղըն. տա թապալմ օլունաճաղ տըր: Մէճէլէ ճէմիլլէթի տալի ճէվլի մէզըլուրտա ուտուլը մուհա. քէմէյի մէտէնիլէ գանսիլէթի լայիհաթը. նըն միւղաքէրէսի իլէ իլլալ իթմիշ տիր: Տէրտէսիլ թէտգիլ վէ միւ. ղալըլըն պուլունան սայիւր գալմ. նին լայիհալընըն մէճէլի ումուլի նիլալմաճէյի տալիլիսի վէ հէյ. եթիլ մէպուսան իշին կէլէճէք սէնէտէն իթիպաթէն մէվգըլի իճ. րայի գօմուլուլու ալը ինթիլապ գանսիլ վէ վիլալաթ հազըլըն:

տա թէլէսի օլունաճաղ թէվլիի մէշուլիլէթ վէ թէֆրիլ վէգայիլի գանսըն մախուտա իլէ վիլալաթ մէճիլի ումուլիլէ գանսիլ վէ նէվահի նիլալմաճէսի վէ պէլէտի գանսիլաճէսի վէ գալթիլէ նի. րալմաճէսի վէ միւլալէնէյի ու. մուլիլէյի մալիլէ գանսիլաթը լա. յիհալընտան իպարէթ օլուպ, պուլունարըն իսթմաթ թէգաթընա իթմիշ վէ իլլալընը միւլալէքաթ ուտուլը մուհա. քէմէյի ճէգալիլէ վէ ումուլ հաթիլէրէ վէ թէշըլի. թը մուհա. քէմէ վէ միւտալիլի ումուլիլէ տայիւր գանսիլաճէլէր. յէ մէմուրիլին սուրէթի ալը վէ նապընա, ումուլէն նէգաթէթիլին վէգայիլիլէ վէ սայիւր մէվառտա տայիւր իլլիլալ իտէն գալմանին լայ: հալընըն թանգիլմին պաշ. լանմաթ մուգաթըրէր օլուպ, մէճ. լիսի ումուլիլի մէզըլուրու իճ. թիլալիլի միւլալէքաթ, պիր լայիլի գալմանին լայիհալընըն հազըր օ. րունմուշ օլունաթը մէվալուգ օլա. րազ իսթիլիպար գըլընմը տըր: (Պալիլթի)

— Վիեննառա ալաֆրանկա ի. րաթըլար 3 թարիլի իլէ Լ. Հէրըլա զազէթաւնա եազըլան պիր գը. թա մէքթուպուն սուրէթի թէր. ճէմէսի տիր:

Գոսֆերանսըն հալլ օլունմաթը վէ իշպու գօմէտիւրնըն պաշլըճա ագթէթըլարընըն տալըլմաթը հա. սէպիլիլէ, հէր նէ գաւտար Տէրիսա. առէթ իլլէրինտէն հէր քէսիլնա. զաթը տիւգաթը գալգաթը իսէ տէ, էթքեաթը ումուլիլէ հալէա եալը. օլալ Շուրազ մէսէլէսի իլէ մէշուլ օլունաթա, վէ սուլէ վէ եալսոտ հալպ օլունաթըն անալմաթ իշին, կիլըք տէվլէթի Ալիեէ իլէ քէնտուսինէ թալի օլուն իմարէթիլէր պէյիլն. տէ պուլառա պաշլալմը օլուն մու. խապէրաթը, վէ կիլըք րուսիանըն հարաքեաթը, քէմալը ինթիլաթ. րա կէօզէթէքտէ տիր: Տիրօմաթ. րալա զազէթալարըն գուլմաթըլը լիսան զալէթ միւսալիլմէթքեա. րան սուրէթտէ իսէ տէ, քէնտի իշպու թէլէմիլաթը սուլիլէլէր, րուսիանըն ֆէվգէլաթէ թէտարի. քեաթը հարպիլէսիլէն տայիւր եթ. վ. միլէն ալընան խապէրլէրէ տալման տալման զըտա տըր: Շուրաթը անալըլմաթը քի, էկէր րուսիա տէվլէթիլին կիլըլի պիր նիեթիլի եօթ իսէ, նէ՞ ոէպէպէ մէպիլ շու. ֆաթըր հալիլտէ օրտուտուտա պա. ղը սաղլաքարազ, քէնտի աղըր իլլալիւր հէր կիւն արթըրմազ. տա տըր: չիւնքի սիլաճ պօշաթ. տըրմառան ասքէրի տալըլմաթ, չիւրէհիլիլ ասքէրիլէնէ պիր իլ. թիլալա սէպէպիլիլ վիլմէք օլա. ճաթ տըր: Տէվլէթի միւշարիլէյի հանըն շիմոիլէք նիլէթի վաթըթ գազանմաթ օլուպ, ասքէրիլին մուհարէպէ հալինէ վաղ օլունմա. րա չօգ գուտուրըր զահլրէ չը. գաթըր վէ Շիլալ մուգաթմա տէվ. լէթիլին մալլուպ օլունմաղ տէյի հէր քէսիլ իթիլաթաթըն քեաթիլէն մաշլ իլլէտի:

«Տիլիլ թարաֆտան, հէր քէսիլն էօլիլալ տէրէճէլինէ կէլմիլ խաա. թա առէմ» գանն իթիլիլի Պապը Ալիին գուլվէթ վէ մուլալէնէլէ մէնպալարը, տաշա ֆէնա պիր հալտէ պուլունան տէվլէթի միւ. շարիլէյի իլլէնիլիլէթ տէրէճէտէ մուհարէպէ իթմէյի քեաթի տառ օլունաճաղ տա տըր: Պունտան մաա. տա, էկէր հէման պիր մուհարէ. պէյիլէ պէտ օլունտա իտէ, հիւ. ճուլ իթմէք զալէթ միւշըլի օլա. ճաթ տըր, խուտուսի իլէ քի, թու. նա նէհիլին պուլը պալալմաթըն

տալի շիմոիլ իւմիտ գալմաթը տըր, վէ րուսիա տէվլէթի գանն իտէր քի, տէվլէթի Ալիեէ ալէյի. հիլնէ օլարազ պիր նիւմալիլ իճրա իթմէք իշին, էլըք պաշարտան էվ. վիլ իլլալա տէվլէթիլինտէն պիր վէ եա պիր գաշընըն քէնտուսինէ միւլթէթիլիլ օլմալարընը գանտըր. մալա մուլալաթազ օլաճազ տըր:

Ասքէրիլէտէն օլուն գէվաթ պէյ. նիլտէ շու էթքեաթ հիւլմիլմէք. տէ տիր քի, րուսիա տէվլէթի սա. հիլէն Պուլկարիսմանա ասքէր սօգմաթ իսթէմէյիլ, քէնտի թէհ. տիտ իտիճի մէպէքի իլէ, օրառա ճէսիմ պիր օրտու սաղլալմաղա տէվլէթի Ալիեէ մէճալուր իթ. մէք, վէ քէնտի ալըլ նիլէթի էր. մէնիլմանը գալթ իթմէք տիր: րուսիանըն Անառօլու ճիլէթիլնտէ զալթը մէվլէթի իթմէսի էվրօ. բառա ալա տիւգաթը ճալիպ, վէ եալսոտ մանի օլմալմը տըր. մուլալիլի օլարազ, էվրօքա տէվլէթիլի տիւնեաթըն պու գը. թառնտա գալթ օլունան հէր պիր բարմաթ թօրալըր գըրգանա. րաթ, պըրաթմալար քի րուսիա րուսիլտէ զալթը մէվլէթի իթմէսի, իմտի հէր նէ գա. տար րուսիլի գըթաթը գալթ օ. րունմաղ իսէ տէ, իտարէյի միւլ. թաղէ նալմ իլէ իարա բարա օ. րունաճազ, վէ մուհարէպէ իլէ գա. զանրլաճազ եէլէր, ալըլ Անառօ. րու ճիլէթիլնտէ պուլունաճազ տըր: Պիւսպըն ալէյի, արաղիլի մէզըլուր գալթ օլունտուտա, իլլէրտէ Տէ. րիսառաթէթ իլլէրինէ վուգու պու. լաճազ հիւճուլ զալթը գօլալա. շաճազ, վէ մէզըլուր բայիլթալթ պիր քէնտէ գալթ օլունտուտու. տա, օնա սալիլ օլմաթ բէք գօ. լայ օլաճազ տըր: Իմտի պուլալա. րընը պլօլէնէ գալթ իթտիլէտէն սօնրա, րուսիա տէվլէթի Հինտիս. թանա կիտէնէք եօլունու հաղըր. լանաճազ տըր, զիւրա կէր Հինտիս. թան օլապընա ինէրսէ, օրառա սա. պըրը միսիլու գուլվէթի պիր Միւլալման հիւլթիլթի թարա. ֆընտան թէհտիտ կէօրմէյիէք, վէ եօլառա օլալա տալի քէնտի ետիլ զալթընտա պուլունաճազ տըր: Պու կիւնէ գաւտար պու ճի. հէթէ տօղըն իլլէրուլէմէսիլի կէ. ճիլթիլմիլ օլուն էնիլէ, 1864 սէնէ. սի ապրիլինտէն պէրու գալթմը տըր: Գալթառա էեալթի իմ. բէրաթ օր հաղըլթէրինին աեաթ. լարը ալթընտա օլուպ, գալթ օ. րունտուղու կիւնտէն շու սօն օն իքի սէնէյի գաւտար, րուսիա տէվլէ. թի, էրմէնիլթան իլլէրինէ հիւ. ճուլ իթմէք իշին կիլգէլ պիր բլան հաղըրալմաթա պէրապէր, Գալ. գալիսնըն էօթէ թարաֆընտա քէսպի գուլվէթ իթմէք իշին տա. խի էլլինտէն կէլթիլի գաւտար չէ. իլլէրընտըր կէրէք Անառօլունտան իլլէն խապէր. լէրտէն անալըլաթընա կէօրէ, էրմէնիլթանըն րուսիա գըթաթըն. տա պու կիւնէ գաւտար շիմոիլի կիպի ճէսիմ օրառա ալա ճէմ օ. րունմալմը իմիլ, չէօլլէ քի, 80 պին նէֆէր թալմին օլունմաղտա պու. րունան Գաթթառա գալալարը հիսապա ալմալարաթ, միւլալա. զաթըր սուրէթտէ օրառա 180 պին նէֆէր ասաքիլի նիլալմիլէ մէվ. ճուտ օլուպ, պունտան մաառա, կէրէք կիւրթիլթան վէ կէրէք էր. մէնիլթանըն րուսիա գըթաթընտա պուլունան եէրլիլթտէն 180 պին նէֆէր աաթըրիլ իլլէրիլալիլէ չը. գաթըլաճազ իմիլ: Կէօրիլէն հա. ղըրըլաթտա անալըլաթընա կէօրէ, Գաթը վէ էրըրուլ իլլէրիլ.

նէ հիւճուլ իթ մէք իսթէնիլմէք. տէ տիր:

«Տէվլէթի Ալիեէ սէֆերի Ալէ. գօ բաշա իլէ Սըրպիտ մապալաթ. կիւրաթը Տօքթէօր Գուգիլգ պէյ. նիլտէ պուլառա տէվալ օլուն. մազտա օլուն մուլապէրաթը սուլ. հիլէ, Սըրպիտան իթտիլի վառ. լարըն իճրաթ իշին տէվլէթի Ալի. եէ թարաֆընտան թալպ օլունան թէլէմիլաթ մէսէլէսիլնէ պէօլիւք պիր միւշըլիլաթա թէսաթիլիլ իլ. լէմիշ տիր: Պունտուլա պէրապէր, իմարէթի մէզըլուրէ պուլունտու. ղու շու գաթա ճալիլտէ, էկէր իլլէթ. ղըսպուրկտան մանայի տիլէրլէ ալը իլլէտիլի թալիլաթ մուհիլիլնէ հարէքթի իլլէմէք իսէ, հիւլթու. մէթի Սէնիլէ թարաֆընտան թէք. լիլի օլունան ֆէվգէլաթա միւլթէ. տիլ շարթաթը շիւրհէսիլ գապուլ իտէճէք տիր:

« րու գաղէթալարըն էհալիլի Է. եանէյի տալթէթ իշին Սըրպիտ մէթ. րօրօլիլտիլին պիր գըլթա մէքթու. պունու տէր իթմիլլէր տիր, իշ. պու մէքթուպաթ օլունտուղունա կէօրէ, Սըրպիտա 80 պին նէֆէր Պօնա, էսիլ Սըրպիտ վէ Հէրսէք միւլթէճիլլէր, վէ 100 պին նէֆէր տալիլ Զայիլար, Գրուլըլաթ, Ալէք. սիլալ վէ Գընիլաթէվալ միւլթէճիլ. լէրի մէվալու օլուպ, պու 180 պին քիլի բէք գաթըրէթտէ իմիլլէր, վէ պունաթըն իլլինտէ հէր կիւն աճ. լըգտան վէ թիլի օլալթալըլըն. տան վէֆաթ իտէնլէր պուլունու. եօր իմիլ: Պուրառա ումուլէն գանն օլունտուղունա կէօրէ, րու. սիա տէվլէթի, Ալթըրիա տէվլէ. թիլին կիւնէտիլթմէք իշին, Սըր. պիլառա մէմալիլ քի Շահանէէ կիլմէք նիեթիլնտէն վաղ կէպիլ օլունտուղունա, Սըրպիտ իլէ տէվ. լէթի Ալիլէ պէյիլնտէ սուլհ ագա օլունմաթընա րուլի մուլալաթալթ կէօթիլթի րուս աաթըրին Սըր. պիլառա եիւրիւրէլ իլլէմէսիլի «Ալթըրիանըն մէնաֆիլինէ մու. ղիլըր ատա իտէրէք, միւտալի. լէյի մէճալուր օլունաճաղ տըր:

«Էլէ տէվլէթիլին իթթիլիլաթը րուսիա տէվլէթիլին խօշուտ ի. տէմէմէքտէ տիր, զիւրա Ալմանա տէվլէթի կալընըր մանէլի սու. րէթտէ մուլալէնէլթ իտէպիլէնէ. յիլին պէեան իթտիլի կիպի, Ալա. թրիա տէվլէթի տալի գօմէթրան. սըն մալլուպիլէթիլին գապուլ իթ. մէմէքտէ տիր, չիւնքի տէվլէթի միւշարիլէյի Պապը Ալի թարա. ֆընտան վառ օլունան իսլահաթըն գօթթ Անառօլունին նօթաթընա քեաթիլին մուլալաթը օլունտու. նու պէեան իթմէքտէ տիր, Բէ. թէրսպուրկ զազէթալարը Ալման. եա տէվլէթիլնէ գալըր զալէթ ճիտաթէլլէնիպ, բրէնա Պիլալաթըն Մալալիլ թարիլիլ թուլմուշ օլունտուղուն, եանի, րուսիաթը զալիլիլթմէք իմիլտի իլէ րուսիա իլէ տէվլէթի Ալիլէ պէյիլնտէ մուհարէպէ ալաթըմազ, վէ պէօլ. լէլիլէլ իլլէրտէ Ալմանա վէ Պը. րանսա պէյիլնտէ պիր մուհարէ. պէ գուհուրինտէ, րուսիանըն մը. րանսառա միւլթէթիլիլ օլմաթընը մէնն իթմէք իսթտիլիլին ալըգ. տան ալըրա պէեան իլլէմէքտէ տիրլըր:

— Մէճիլի ումուլի իշին Աեա Սօֆիա գալըլընտա քեալին թէլալա գըլընան թիճաթէթ վէ նաֆիա տայիլէրլինին փետրվա. րըն 15 ինէ գաւտար տօնաթըլմաթ խուտուտու իրաթէյի սէնիլէ չէրէֆըրուհուր իսթէքէ, Սառա լալալա հաղըլթի պու խուտու.

